

NACZELNE DOWÓDZTWO W.P.

Sztab Generalny.

W Nr. 11333/II.

51

P o u f n e .

KOMUNIKAT INFORMACYJNY
 z dn. 17 września 1919.

L I T W A .

SPRAWY WOJSKOWE.

 Po zajęciu w końcu sierpnia Nowo-Aleksandrowska armja litewska osiągnęła linję Kszczawa - Smolina - Boli - Samani - Kurszma - Ilga - Weseniszki - Czernobrody - Wagarino, odpierając kontrataki bolszewickie na Kszczawę. Osiągnawszy sukces ten, dowództwo litewskie zaniechało dalszej akcji, natomiast przerzucone część sił na front polski, obsadziwszy jednocześnie linję demarkacyjną polsko-litewską gęstą siecią placówek.

DYZLOKACJA WOJSK LITEWSKICH:

 Front bolszewicki :
 -----piechoty 5000, jazdy - 700

 Front polski :
 -----piechoty 6000, jazdy - 200

Załoga Kowna liczy ok. 3000 ludzi, dodawszy do tego oddziały rozrzucone wewnątrz kraju /Szawle, Poniewież, Rosieny, Szaki/ można ogólną liczbę armji litewskiej ocenić na 16,000 bagn., 900 szabel i 26 dział.

Bez środków finansowych utrudnia formowanie armji i utrzymanie jej na należytym poziomie. Oficerom nie wypłacają żołdu, wskutek czego rośnie wśród nich niezadowolenie, w szeregach szerzy się bolszewizm i wypadki odmowy pokuszeństwa zdarzały się już niejednokrotnie.

Znaczny procent Polaków wśród oficerów usposabia dowództwo przychylnie dla nas i w razie poważniejszego zatargu prawdopodobnie wszyscy ci oficerowie znaleźliby się w polskich szeregach.

Naogół armja litewska nie przedstawia siły realnej, z którą należałoby się liczyć poważnie.

SYTUACJA POLITYCZNA:

 Ślasy nacjonalizm, rozdmuchany przez okupantów cechuje dotychczas rząd, duchowieństwo i wyższe klasy urzędnicze. Traktują oni wrogo Polaków i wszystko, co polskie. Na tem tle częstokroć dochodzi do przykrych starć i areszty polskich obywateli są na porządku dziennym.

Niemcy, którzy po ewakuacji Litwy powrócili w przebraniu cywilnem w znacznej liczbie i zajmują sporo wyższych urzędów w administracji, prowadzą nadal agitację przeciwpolską, osiągnęła chwilowy sukces.

Stosunki Litwy z Łotwą i Estonją są dobre, mówią o sojuszu państw tych, zwróconym przeciw Rosji, niewiadomo jednak, czy układ taki dojdzie do skutku wobec dwulicowej polityki Niemców, którym sojusz tego rodzaju nie byłby na rękę.

W tych dniach komisarz do spraw zagranicznych Cziczerin, przesłał w imieniu rządu sowieckiego rządowi Taryby litewskiej propozycję zawarcia zawieszenia broni w celu omówienia i opracowania warunków pokojowych między Litwą i Łotwą /radłodepesza z Moskwy Nr. 633/.

OCENA SYTUACJI:

Litwa zarówno pod względem militarnym, jak i czysto administracyjnym nie jest w możności istnieć jako państwo samodzielne. Wpływ niemiecki nie tylko trwa, ale utrwała się coraz bardziej, a ściernie się partji nacjonalistycznej ze zwolennikami unji z Polską, wytwarza chaos, z którego kraj wydobyć się nie może. Nacjonaliści podszczuwani przez Niemców zaostrzają stosunki polsko-niemieckie tak dalece, że groźba konfliktu nie jest wykluczona i gdyby nie świadomość swojej słabości militarnej Litwa prawdopodobnie już byłaby czynnie przeciw Polsce wystąpiła.

Załącznik : szemat.

